

sa est, inibi adeo leuiter depressum, hicq; (ut & in lateribus) aequaliter propemodum atque in ipsius centro protuberans. Quam uero affabre, quibusq; rationibus Natura haec molitur, nihil sane promptius nos edocet, quam pollicis officia, quae post cognitam ossium constructionem longe plura primo intuitu spectantium animis suggerunt, quam prolixè aliquis multas in hoc chartas obliterans, persequi possit. Secundum pollicis os tertio ossi, secus quam primum ipsius os brachialis, & aliter quam secundum primo, committitur. Inferior namque secundum ossis pars, in duo capitula bipartitur, quadamtenus orbiculata, & in medio sinu oblongo dirempta, qui non minus quam ipsa capitula cartilagine in crustatur. Superior uero tertij ossis sedes duos obtinet sinus, tubere quodam oblongo distinctos. Sinus hi, duo secundum ossis excipiunt capitula, ipsum autem tertij ossis tuber sinum subingreditur in secundum ossis capitulum medio cauatam. atque hac ratione secundum os in tertium subit, uicissimq; tertium os excipit, ac mutuo ingressu ambo ossa tam scite coarctantur, ut duntaxat tertium os extendi flectiq; queat, nequaquam uero, uel minimum etiam, in latus ducatur. Quod autem tertium os in angulum flectitur, & interim non ultra rectam lineam extenditur, sed potius a flexione duntaxat erigitur, capitula sinusq; articuli in causa sunt. Capitula enim, quibus sinus ad amissum respondent, in interiora magis quam exteriora feruntur, deprimunturq; ac in externam sedem adeo obscure porriguntur atque consistunt, ut inibi uix capitis speciem ostendant, itaq; tertium os in posteriora inclinari prohibeant. quemadmodum etiam ipsi articulo conducere tunc discimus, quum ipsius in flexu usum inperdimus: & una colligimus, quibus modis articulus ipse infirmare, si aequè extendi, duciq; in latera posset, atque iam magna Naturae prouidentia flectitur.

Tertij pollicis ossis cum secundo articulationis ratio.

Primum, secundum, tertij articulationis quatuor digitorum forma.

Huiusmodi sane articulationis specie reliquorum digitorum secundum tertij coarctantur articuli. Primus autem ipsorum magna ex parte, uti antea quoque monuimus, secundum pollicis articulo conuenit. Verum longe magis illo in latus ducitur, non tamen adeo insigniter atque flectitur. Postbrachialis enim ossium capita, in interiora multum porriguntur, deprimunturq; in lateribus autem non admodum lateant, sed modice tamen etiam inibi deprimuntur: adeo ut promptior sit flexio, quam aut extensio, aut in latus ductio. Quamquam rursus index & paruus in primo articulo priuatim id sibi uendicent, ut magis medio & anulari in latus ducantur, id quod potissimum ex capitulis postbrachialis ossis, in lateribus compressione euenit. Quod autem quatuor digitorum primi articuli, uix in aequè acutum angulum ac secundum & tertij articuli flectantur, non ipsa postbrachialis ossium capita in causa sunt, ac si minus interna sede deprimuntur: sed exiguam quaedam ossicula, quae semini seminis imagini comparantur, hoc praestant, quia & articulum firmant, ac ne plus aequo laxè flectatur, prohibent. Dein primi digitorum articuli reflectuntur extenduntur ue magis, quam ceteri, quod brachialis capita etiam externa sede compressiora cernantur, quam digitorum ossium capita: quae in nonnullis hominibus commagis articulos extendi sinunt, quo externa sede impensius comprimuntur. Videmus enim quosdam non prima tantum digitorum internodia insigniter extrorsum inflectere, uerum & reliqua omnia, ac potissimum tertia. Cuius rei specimen pulchre reddit, summæ spei accuratissimiq; iudicij adolescens, generis preterea nobilitate ac ingenuis moribus singulariq; bonarum literarum ac uariarum disciplinarum eruditione cum primis clarus, IOANNES CENTVRIO GENVENSIS, qui digitos (quos habet egregie teretes, longos, & ad omne artificium quam maxime idoneos, ac peregrinos) in posteriora adeo mirifice intorquet, ut illis aquam, perinde atque nos uola, continere queat. Quamquam is non digitorum modo articulis, uerum & alijs totius corporis, ac potissimum costarum ad thoracis uertebras, miram laxitatem non mediocri robore iunctam, ostendat. Atque huiusmodi fere digitorum est articulatio: quae etiam haud difficulter attestatur, digitorum ossa iuxta articulos merito crassiora euasisse, quam in reliqua ossium longitudine. Quod autem tertium os inferiori sua sede, qua nulli alteri coarctatur ossi, etiam prouideret, asperumq; capitulum duobus quasi unculis donatum obtineat, ideo imprimis accidit, ut toti internae huius ossis sedi tendo qui ipsum flectit adnascatur, ac demum suo fine in ossis apicem ualidissime inferatur. est enim is tendo omnium digitorum reliqua ossa mouentium facile maximus, robustissimamq; inflectionem tentans. Porro quinque digitos oportuisse fingi, inuentu nequaquam arduum est, si expendamus, ad quae officia digiti nobis ex usu sint. Si enim pauciores essent, permultae actiones imperfectius obirentur, pluribus uero in nullo usum indigemus. Quod autem si pauciores formarentur, pleraq; actiones interciderent, promptè assequemur, si singulos priuatim sermone pertractemus. Pollice namque (quem reliquis quatuor opponi expedit, quicquid ob id Graecis *ἀντίκλινος*, quasi promanū dicas, nuncupatur) deperdito, omnes ceteri potestate interciderent, quum absque huius ope illos nihil agere, uel iudices ipsi doceant, qui furibus pollicem quo potissimum crumenae aut loculi praescinduntur, non

IOANNES CENTVRIONIS mobiles ac legantes digiti.

Tertij ossis digitorum processus.

Quinque digitorum iuxta osses.

Digitorum dignitas.

non minus quam aurem amputare solent. Ac eadem fere ratione etiam Athenienses *Ἀγνέτις* qui classe ualebant, pollicem praecindi decreuerunt. Reliquorum uero digitorum, index ac medius, quemadmodum post pollicem situ, ita etiam usu secundi sunt. Parua enim corpora his apprehendimus, omniumq; artium opera ipsis praecipue confici cernimus: & si quid uolentius operamur, illos potissimum in opus asciscimus. Anularis & paruus, minorem quidem alijs usum praebent, at is nihilominus in his cernitur, in quibus amplectendum corpus circulo comprehendimus. Si enim id humidum & exiguum fuerit, digitos ad amissum contrictos ipsi circumflecti expedit, quo in opere paruus quoque est accommodus, operculi modo alijs adiectus. porro si aliquod durum corpus tanta mole constet, ut digiti inuicem impense dirempti distinctiq; id completi debeant, praeterquam quod id pluribus digitis aptè comprehendendi, pluribusq; suis partibus digitos accedere committiq; cernimus, promptè etiam expendimus, quantum homini ex usu fuerit digitos ad latera inuicè adduci abducq; plurimum potuisse. Pollex enim intus cuiusmodi corpus amplectitur, reliquis interim digitis externae sedi circumductis, totoq; corpore in eum modum orbiculatim comprehenso. Quod si sit, quis ignorat plures quinque digitos prorsus fore superfluos, quum quinque ad id munus sufficere nouerit. Quamobrem uero digiti inaequales extruantur, mediusq; longitudine ceteros uincat, hinc colligitur, quod digitorum extrema ad aequalitatem pertingere satius sit, quoties molem aliquam grandiore in ambitu comprehendimus: quumq; in ipsis liquorem, aut exiguum aliquod corpus continere studemus. Grandioribus enim corporibus ualide apprehendis, retinendisq; uel fortiter emit tendis abijciendisq; aequalis undiq; apprehensio plurimum confert. Cōspiciuntur enim in unam circuli circumferentiam quinque digiti concurrere, si quando illis corpus exquisitè sphaericū amplectimur. Praeterea ad manus accuratè ocludendas, quādo uel exiguum corpus uel humidum ad amissum continere animus est, digitorum inaequalitas usum praestat manifestū: atq; huic functioni non mediocriter pollicis situs conducit. Pollicē namque qui ceteris digitis in officio opponitur, ipsis quoque situ opponi necessum fuit. At si ex opposito prorsus locaretur, mediam brachialis regionem sibi uendicans, a pluribus sanè functionibus manum impediret: ac imprimis eas interciperet, quas seorsum alterius manus uola, aut simul utriusque uolis obimus, ac proinde ex transuerso ipsum oportuit reponi, & plurimum ab alijs distungi adiungiq;. Quum uero transuersa manus regio ad indicem aequè, atque ad paruū digitum, consistit, propter indicem locari pollicem potius fuit, ac (uti superius commemoratum est) inferiori brachialis ossium ordinis laxè articulari. Oportebat enim manus in indicibus ad inuicem conuerti, auerti autem paruus digitus, quinetiam in extremis digitorum flexionibus paruus digitus nullā sedem finit uacuum, index uero non paruam, quae pollicis beneficio ocludi obturariq; modo operculi potest.

Digiti eorum inaequales.

Pollicem pulchre esse fixum.

DE OSSICVLIS, QVAE SESAMI semini comparantur. Caput XXVIII.

HVIC Capiti praecipue famulatur prima figura uigesimo quinto Capiti praeposita, & internam summam manus sedem una cum ossiculis hoc Capite describendis cōmonstrans: ad characteres nimirum N, T, V, V, X & Y. quorum etiam N & T, in secunda eius Capitis figura cernuntur. Item huc impensè facit secunda figura trigesimo tertio Capiti praelocanda, ad characteres μ (quod etiam inibi in prima uisitur figura) ψ , ω & \ast . Quin etiam figurae integram ossium compagem referentes, haec ossicula k notata proponunt.

Ceterum priuatim hac tabella duo delineantur ossicula, primo pollicis in pede internodio subiecta, ac in nuper dicta figura ω & ψ insignita. ac A qui dem hic notat interioris ossis inferiorem sedem, & terrae innitentem: B eiusdem ossis superiorē sedem, quae caput spectat pedij ossis pollicem sustentantis. C exterioris minorisq; ossis humiliorē sedem indicat: D uero superiorem.

DISSECTIONVM professores quorundam ossiculorum meminerunt, quae quidem articulos implere, stringere, ac quod minus luxationi redderentur obnoxij, firmare docent. at interim in quibus nam reponantur articulis, quibusq; sedibus adinueniantur, neminem scripsisse scio. Quapropter etiam non inopportunè faciam, si modò quibus nam in locis eius generis ossicula repererim, hic subiecero: unumquemq; interim admouens, ut etiam in pluribus articulis, quam ego iam enarraturus sum, eadem inquirat. Sentim namque & temporis successu illa in pluribus obseruari articulis, quam prima

Quibus sedi, bus sesamina ossicula reponantur.